Ref.: **2022-09-D-75-nl-1**
Orig.:

Veiligheid- en Gezondheidsbeleid voor de Europese Scholen & het BSG

Inhoudstafel

Veiligheid- en Gezondheidsbeleid voor de Europese Scholen & het BSG **1**
1. Doel **3**
2. Algemene context **3**
3. Toepassingsgebied van het veiligheid- en gezondheidsbeleid **3**
4. Algemene beginselen **4**
4.1. Systeem voor veiligheid- en gezondheidsbeheer **4**
4.2. Veiligheid en gezondheid van de leerlingen **5**
5. Toepasselijke wetgeving **6**
6. Rollen en verantwoordelijkheden **6**
6.1. Raad van Bestuur: **6**
6.2. Secretaris-generaal **6**
6.3. Directeur **7**
6.4. Diensten voor bescherming en preventie **7**
6.4.1. Safety and Security Officer van het BSG 7
6.4.2. Safety and Security Officer van de scholen 8
6.4.3. Externe beschermings- en preventiediensten 9
6.5. Hiërarchische lijn **9**
6.6. Medisch en paramedisch personeel **9**
6.6.1. Schoolarts 9
6.6.2. Schoolverpleegkundigen 9
6.6.3. Schoolpsychologen 10
6.7. Werknemers **10**
6.8. Uitzendkrachten **10**
6.9. Derden **10**
7. Veiligheid- en gezondheidscomité **11**
8. Evaluatie en verslaglegging **12**
9. Bekwaamheid en opleiding **12**
9.1. Opleiding inzake veiligheid en gezondheid op het werk **12**
9.2. Veiligheid- en gezondheidsopleiding voor leerlingen **13**
9.3. Veiligheid- en gezondheidsopleiding voor derden **13**
9.4. Opleiding voor SSO's **13**
10. Veiligheid- en gezondheidsdocumentatie **13**
11. Gegevensbescherming **14**
12. Herzieningsclausule **14**
Bijlage 1 ..... **15**
Bijlage 2 ..... **17**
Woordenlijst **18**

1. Doel

Dit beleidsdocument bepaalt het kader voor het beheer van het Veiligheid- en gezondheidssysteem in de Europese scholen (ES) en het Bureau van de Secretaris-Generaal (BSG).

De bescherming van veiligheid en gezondheid is een kernwaarde van het systeem van de Europese scholen.

Het BSG en de ES zetten zich in voor een veilige en gezonde omgeving - onder meer veilige gebouwen, uitrusting en procedures — voor alle werknemers, leerlingen en derden (Oudervereniging van de Europese School, bezoekers, dienstverleners, aannemers,...) die aanwezig zijn op de terreinen van de ES en het BSG.

Om het welzijn van de werknemers te waarborgen en bij te dragen tot de totstandbrenging van een positieve werkomgeving, erkent het systeem van de Europese scholen dat de bevordering van de veiligheid en gezondheid op het werk een kritiek element vormt in de algemene strategie ter verbetering van de veiligheid en de productiviteit.

Ook wordt erkend dat scholen een unieke omgeving vormen, aangezien de werkplek gedeeld wordt met leerlingen, aan wie, vanwege hun kwetsbaarheid, een hoge mate van zorg verschuldigd is.

Ten slotte erkennen de ES en het BSG ook het belang van het beheer van de veiligheid- en gezondheidsrisico's die voortvloeien uit de activiteiten van derden op het schoolterrein of op het BSG.

Alle veiligheid- en gezondheidsmaatregelen die in de ES en het BSG worden ontwikkeld en uitgevoerd, zijn gericht op het voorkomen van letsel, slechte gezondheid, ziekten en incidenten.

2. Algemene context

De activiteiten van de ES en het BSG kunnen veiligheid- en gezondheidsrisico's inhouden voor iedereen die op het schoolterrein of op het BSG aanwezig is. Het gaat in de eerste plaats om leerlingen en schoolpersoneel, gevolgd door alle andere personen, organisaties, dienstverleners, enz. die op het terrein aanwezig zijn.

Indien dergelijke veiligheid- en gezondheidsrisico's zich voordien en niet adequaat worden beheerd, kan dit leiden tot (arbeids- of werkgerelateerde) ongevallen, letsels en (chronische) ziekten. Deze veroorzaken fysiek, menselijk en psychologisch leed, zowel voor de slachtoffers als voor hun naasten. Daarnaast zijn er financiële en organisatorische gevolgen voor de ES en het BSG.

Het is dan ook duidelijk dat elk gevaar en risico voor de gezondheid en de veiligheid in de ES en in het BSG moet worden beperkt en teruggebracht tot een aanvaardbaar restrisico, zowel uit financieel als zeker uit moreel oogpunt. De uiteindelijke visie van dit beleid is te komen tot een omgeving zonder risico's.

De veiligheid- en gezondheidsdomeinen waarop dit beleidsdocument betrekking heeft, zijn:

- veiligheid op het werk en veiligheid van de leerlingen;
- gezondheid op het werk en gezondheid van de leerlingen;
- ergonomie voor zowel personeel als leerlingen;
- arbeidshygiëne;
- psychosociale aspecten; en
- alle andere gebieden die onder de toepasselijke veiligheid- en gezondheidswetgeving van het gastland vallen.

3. Toepassingsgebied van het veiligheid- en gezondheidsbeleid

Dit veiligheids- en gezondheidsbeleid geldt voor alle Europese scholen.

Dit beleid geldt ook voor het BSG van de Europese scholen in de desbetreffende rubrieken.

4. Algemene beginselen

Veiligheid- en gezondheidsrisico's in het ES en het BSG komen voort uit: mensen, uitrusting (d.w.z. alle soorten werkinstrumenten die worden gebruikt om taken uit te voeren), de omgeving (d.w.z. gebouwen, infrastructuur en milieuelementen zoals lawaai, licht, klimaat, ...), instellingen en producten, en hun interacties.

De ES en het BSG erkennen de aanwezigheid van elk van deze elementen op hun terrein en de enorme potentiële negatieve gevolgen ervan voor de gezondheid en de veiligheid, indien deze niet naar behoren worden beheerd.

Daarom nemen de ES en het BSG de nodige maatregelen voor de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van hun werknemers, met inbegrip van de preventie van arbeidsongevallen, beroepsziekten en beroepsrisico's en het verstrekken van informatie en opleiding, alsmede het verschaffen van de nodige organisatie en middelen.
Zij zullen tevens alle nodige maatregelen nemen ter bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen.

4.1. Systeem voor veiligheid- en gezondheidsbeheer

De ES en het BSG zullen een veiligheid- en gezondheidsbeheersysteem invoeren dat de volgende gebieden zal bestrijken:

- veiligheid op het werk;
- bescherming van de gezondheid van de werknemers;
- psychosociale aspecten op het werk;
- ergonomie;
- arbeidshygiëne; en
- alle veiligheidsrelevante aspecten betreffende de leerlingen en hun lichamelijke en geestelijke gezondheid

Dit veiligheids- en gezondheidsbeheersysteem moet de planning en uitvoering van het veiligheids- en gezondheidsbeleid voor elke afzonderlijke ES en het BSG waarborgen.

Het veiligheid- en gezondheidsbeheersysteem bestaat uit de volgende elementen:

a) De vaststelling van de prioriteiten en doelstellingen op het gebied van veiligheid en gezondheid.
De ES en het BSG bepalen hun veiligheid- en gezondheidsdoelstellingen door een risicobeoordeling uit te voeren en op basis daarvan preventiemaatregelen te ontwikkelen. De risicobeoordelingen worden uitgevoerd op het niveau van:
    - de globale organisatie;
    - de werkomgeving;
    - individuele werkplekken; en
    - het individu.

b) Actieplan - Op basis van de resultaten van de risicoanalyse zal de ES/het BSG een actieplan opstellen met een beschrijving van de acties die zullen worden ondernomen om de risico's te beperken en de prioriteiten ervan te bepalen. De hoogste prioriteit moet worden toegekend aan acties die de gevaren met de ernstigste gevolgen zullen verminderen.

    Bij het nemen van preventieve en beschermende maatregelen moeten de risico's worden beoordeeld en aangepakt in de onderstaande volgorde van prioriteit:
    - vermijden van risico's;
    - evaluatie van de risico's die niet kunnen worden vermeden;
    - bestrijding van de risico's bij de bron;

- aanpassing van het werk aan de mens, met name wat betreft de inrichting van de arbeidsplaatsen, de keuze van de arbeidsmiddelen en de keuze van de werk- en productiemethoden;
- aanpassing aan de technische vooruitgang;
- vervanging van het gevaarlijke door het ongevaarlijke of het minder gevaarlijke;
- een samenhangend algemeen preventiebeleid ontwikkelen dat betrekking heeft op technologie, organisatie van het werk, arbeidsomstandigheden, sociale betrekkingen en de invloed van factoren die verband houden met de werkomgeving;
- voorrang geven aan collectieve beschermingsmaatregelen boven individuele beschermingsmaatregelen; en
- passende instructies geven aan de werknemers.

c) De middelen — Het bepalen van de middelen die worden toegewezen om het actieplan te realiseren en zo de doelstellingen te bereiken.
De uitvoering van het actieplan vereist:
   - de nodige personele middelen om het actieplan uit te voeren, met name de verantwoordelijkheden van alle betrokken personen.
   - de financiële middelen die de uitvoering van het actieplan voor veiligheid en gezondheid op het werk mogelijk maken.
   - een organisatiestructuur die managers en werknemers ondersteunt bij hun taken op het gebied van veiligheid en gezondheid.

d) De uitvoering van het lokale actieplan van de ES/het BSG.
Het actieplan wordt uitgevoerd overeenkomstig de eerder vastgestelde preventieve en beschermende maatregelen en volgens het vooraf bepaalde tijdschema.

e) De evaluatie van het lokale beleid van de ES/het BSG wordt gebaseerd op vooraf vastgestelde criteria. Deze criteria kunnen kwantitatief of kwalitatief zijn, afhankelijk van de specifieke veiligheid- en gezondheidsproblematiek die wordt geëvalueerd. Voorbeelden van evaluatiecriteria kunnen zijn: vermindering van de risicoscore, niveau van uitvoering van de procedures, niveau van verkregen conformiteit, aantal bereikte wettelijke voorschriften, enz.

De ES en het BSG zullen hun veiligheid- en gezondheidsbeheersysteem aanpassen wanneer veranderende omstandigheden dat vereisen.

4.2. Veiligheid en gezondheid van de leerlingen

Specifieke domeinen op het gebied van de veiligheid en gezondheid van de leerlingen vallen niet onder het veiligheid- en gezondheidsbeheerssysteem. Deze gebieden omvatten de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerlingen.

De schoolarts en de schoolverpleegkundigen zijn belast met de lichamelijke gezondheidsaspecten van de leerlingen en de psychologen met de geestelijke gezondheidsaspecten. Beide teams opereren onafhankelijk van elkaar, maar werken zo nodig samen.
In hun respectieve functies brengen zij verslag uit aan de schoolleiding.

Waar nodig kunnen de Security and Safety Officer (SSO) van de school, de schoolarts, schoolverpleegkundigen en psychologen samenwerken bij de ontwikkeling van lokaal schoolbeleid, documenten, procedures, enz. met betrekking tot specifieke veiligheid- en gezondheidskwesties.

5. Toepasselijke wetgeving

Hieronder worden de toepasselijke wetgeving en de minimumnormen voor de ontwikkeling van veiligheid- en gezondheidsbeheerssystemen in de ES en het BSG beschreven. Indien de plaatselijke wetgeving afwijkt van de in dit beleid ontwikkelde minimumnormen, heeft de eerstgenoemde voorrang. Bewijsstukken van deze afwijking moeten zo nodig en op verzoek door de school worden voorgelegd.

Voor de scholen in België, Luxemburg en Spanje hebben de arbeidsinspectiediensten of aanverwante overheidsdiensten krachtens het akkoord tussen de Raad van Bestuur van de Europese scholen en de regering van het gastland geen recht van toegang tot het schoolterrein. Deze toegang moet officieel worden aangevraagd en vervolgens door de schooldirecteur worden toegestaan. Hoewel dit een absoluut recht van de school is, is de school niet verplicht dit toe te passen. In veel situaties verdient het de voorkeur toegang te verlenen aan de arbeidsinspectie of aanverwante overheidsdiensten en met hen samen te werken. Niettemin kan de schooldirecteur in specifieke gevallen verzoeken van deze diensten om toegang tot het schoolterrein te hebben afwijzen.
Voor scholen in Duitsland, Italië en Nederland geldt het algemene beginsel van onschendbaarheid van het domicilie op het schoolterrein.

De ES en het BSG passen de nationale wetgeving van het gastland op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk toe. Ook bij geschillen over veiligheid en gezondheid op het werk is de wetgeving van het gastland van toepassing.

Zij moeten ook alle andere nationale wetgeving van het gastland op het gebied van veiligheid en gezondheid die van toepassing is op het schoolsysteem en het BSG (met inbegrip van derden die in hun gebouwen aanwezig zijn) toepassen.

De school gaat na of derden die op het schoolterrein aanwezig zijn hun verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid en gezondheid nakomen, voor zover de aan hun activiteiten verbonden risico's gevolgen hebben voor de veiligheid en gezondheid van andere aanwezigen of voor de veiligheid van de infrastructuur.

De ES en het BSG passen de nationale wetgeving van het gastland op het gebied van veiligheid en gezondheid van leerlingen toe. Indien er geen specifieke nationale wetgeving bestaat, en gezien het feit dat andere wetgeving op subnationaal (bv. regionaal) niveau niet van toepassing is op het ES-systeem, zal zij subnationale wetgeving, normen, goede praktijken enz. als informatiebron gebruiken om haar eigen regelgeving te ontwikkelen.

6. Rollen en verantwoordelijkheden

6.1. Raad van Bestuur:

De Raad van Bestuur bepaalt in zijn rol van inrichtende macht de middelen van de ES en het BSG die nodig zijn voor het beheer van de veiligheid en gezondheid op het schoolterrein. Deze omvatten de:

- organisatorische middelen;
- financiële middelen; en
- personele middelen.

6.2. Secretaris-generaal

De Secretaris-generaal:

- voert de besluiten van de Raad van Bestuur uit;
- stelt de veiligheid- en gezondheidsdoelstellingen vast. Dit proces begint met de ontwikkeling van aanbevelingen voor de toekomstige oriëntatie (planning en vaststelling van doelstellingen);
- voert de nationale wetgeving op het gebied van veiligheid en gezondheid uit, alsmede de interne beleidslijnen en voorschriften inzake veiligheid en gezondheid;

- evalueert de prestaties, de doeltreffendheid en de efficiëntie van het veiligheidsbeheerssysteem in de ES en het BSG. Op basis van de resultaten van de evaluatie zal de secretaris-generaal corrigerende maatregelen ontwikkelen en uitvoeren om de veiligheid en gezondheid in de ES en het BSG voortdurend te verbeteren.
- geeft de ES advies en bijstand op het gebied van veiligheid en gezondheid.

Veiligheid en gezondheid maken dus deel uit van het meerjarenplan en het jaarplan die elk jaar aan de Raad van Bestuur worden voorgelegd, alsmede van het algemene jaarlijkse activiteitenverslag.

Wanneer zich belangrijke vraagstukken in verband met de veiligheid van het personeel of de leerlingen van de Europese scholen voordoen, moet de secretaris-generaal zorgen voor dialoog en besluitvorming tussen de overeenkomstsluitende partijen (lidstaten, Commissie en instanties die het Verdrag inzake de Europese scholen hebben ondertekend).

6.3. Directeur

In overeenstemming met de nationale wetgeving van het gastland en het algemeen reglement van de ES art.15 is de directeur verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid op het schoolterrein, tijdens reizen en uitstappen.

De directeur:

- is verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van het administratief en ondersteunend personeel (AOP), het plaatselijk aangeworven personeel (PAP) en het gedetacheerde personeel in alle aspecten die verband houden met hun werk;
- is verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van de leerlingen;
- is verantwoordelijk voor de samenwerking met derden die op het schoolterrein actief zijn op het gebied van bescherming en preventie van veiligheid- en gezondheidsrisico's.
- wordt ondersteund door de Safety and Security Officer (SSO) van de school en het comité voor veiligheid en gezondheid.
- werkt samen met de secretaris-generaal en de SSO van het BSG op het gebied van veiligheid en gezondheid.

Wanneer de directeur een beroep doet op bevoegde externe dienstverleners of personen op het gebied van veiligheid en gezondheid, ontslaat dit hem niet van zijn verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid en gezondheid.

De verplichtingen van het personeel op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk doen geen afbreuk aan het beginsel van de verantwoordelijkheid van de directeur.

6.4. Diensten voor bescherming en preventie

6.4.1. Safety and Security Officer van het BSG

De Safety and Security Officer (SSO) van het BSG werkt onder het gezag van de secretaris-generaal. Zijn/haar taak bestaat erin advies en algemene coördinatie te verstrekken over aangelegenheden die verband houden met de gezondheid en de veiligheid in het systeem van de Europese scholen. Hij/zij besteedt bijzondere aandacht aan integratie en standaardisatie binnen de familie van de Europese scholen, voor zover mogelijk. Hij/zij coördineert, begeleidt en ondersteunt de ES en het BSG en voorziet hen van advies en aanbevelingen. Het is met name zijn/haar taak om:

- relevant beleid te ontwikkelen, te assisteren bij het uitvoeren van risicobeoordelingen en relevante procedures en nieuwe concepten te ontwikkelen;
- te zorgen voor de bevordering en naleving van veiligheidsmaatregelen in de Europese scholen;
- aanbevelingen te beoordelen, controleren en doen aan de secretaris-generaal en de directeurs over de risicobeheersystemen en het beleid inzake veiligheid en gezondheid om ervoor te zorgen dat de organisatie duidelijk haar verbintenissen heeft vastgelegd om veiligheid- en gezondheidskwesties doeltreffend te beheren.

- toe te zien op de naleving van het veiligheid- en gezondheidsbeleid en de toepasselijke wetgeving door het systeem van de Europese scholen;
- te verzekeren dat het systeem van de Europese scholen doeltreffend gestructureerd is om veiligheid- en gezondheidsrisico's te beheren;
- voor België, contact te onderhouden met het directoraat Veiligheid van de Europese Commissie en de plaatselijke autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de gebouwen en terreinen van de scholen;
- het veiligheidsbewustzijn en een cultuur van risicobeoordeling in de scholen en tijdens schoolreisjes/uitstappen te bevorderen;
- de secretaris-generaal en de Raad van Bestuur te adviseren over de beste praktijken inzake preventie en bescherming, in het kader van de toepasselijke nationale wetgeving van het gastland en de internationale normen;
- de secretaris-generaal en de directeuren te adviseren over de opstelling van begrotingsonderdelen in verband met veiligheid en over de geschiktheid van de middelen die voor het beheer van veiligheid en gezondheid worden uitgetrokken;
- opleiding voor de ES te voorzien, met name de SSO's en de schoolleiding; en
- professioneel advies te geven aan scholen over dringende aangelegenheden in verband met veiligheid en gezondheid, wanneer de SSO van de school verdere hulp en begeleiding nodig heeft.

6.4.2. Safety and Security Officer van de scholen

De SSO van de scholen assisteert en raadpleegt de directeur en de directieleden bij hun taak om de nationale wetgeving van het gastland inzake veiligheid en gezondheid in de schoollokalen en alle andere preventieve maatregelen en activiteiten toe te passen.
Tevens assisteert hij de directeur bij het creëren en handhaven van een gezonde en veilige omgeving voor de leerlingen op het schoolterrein.
In zijn/haar functie als SSO rapporteert hij/zij rechtstreeks aan de directeur, eventueel via de adjunct-directeur Financiën en Administratie (ADFA).

De SSO:

- werkt mee bij de identificatie van risico's;
- bepaalt passende maatregelen om de vastgestelde risico's te beheren;
- geeft advies over risicoanalyse en veiligheids- en gezondheidsactieplannen;
- voert in samenwerking met de directeur en het management de nodige veiligheids- en gezondheidsmaatregelen uit voor de schoolgemeenschap;
- maakt de schoolgemeenschap bewust van de veiligheidsrisico's;
- coördineert de samenwerking met externe veiligheidsdienstverleners;
- neemt deel aan de analyse en vaststelling van de oorzaken van arbeidsongevallen;
- draagt bij tot de preventie van beroepsziekten en arbeidsongevallen en analyseert de oorzaken daarvan;
- verstrekt advies aan de directeur en de leden van de schoolgemeenschap over verschillende onderwerpen die verband houden met de veiligheid en gezondheid in de school;
- geeft advies over veiligheid en hygiëne van werkplekken;
- geeft advies bij het opstellen van veiligheids- en gezondheidsinstructies;
- geeft advies over veiligheidstraining;
- neemt deel aan de toepassing van de maatregelen die moeten worden genomen in geval van ernstig en onmiddellijk gevaar, de ontwikkeling en actualisering van interne noodprocedures en de organisatie van eerste hulp;
- neemt deel aan de ontwikkeling van veiligheidsprocedures om de risico's van activiteiten van derden op het schoolterrein te beperken;
- werkt mee aan de ontwikkeling van procedures om psychosociale risico's op het werk te beperken;
- werkt samen met de plaatselijke autoriteiten van het gastland om de veiligheid van het schoolterrein te waarborgen;
- adviseert de directeur en adjunct-directeur Financiën en Administratie over de voorbereiding en uitvoering van begrotingsposten in verband met veiligheid; en

- werkt nauw samen met de SSO van het BSG.

De SSO mag niet worden benadeeld wegens zijn activiteiten in verband met de bescherming tegen en de preventie van beroepsrisico's.

6.4.3. Externe beschermings- en preventiediensten

Als de school op bepaalde gebieden van veiligheid en gezondheid niet over de nodige beroepskwalificaties beschikt om aan de wetgeving van het gastland te voldoen, kan zij een beroep doen op externe beschermings- en preventiediensten om deze taken uit te voeren.

De externe beschermings- en preventiediensten moeten over de nodige bekwaamheden en het nodige personeel en de nodige professionele middelen op het gebied van veiligheid en gezondheid beschikken om de taken die zij moeten uitvoeren, tot een goed einde te brengen.

6.5. Hiërarchische lijn

De hiërarchische lijn wordt gedefinieerd als alle personen die, ongeacht hun functie, op de een of andere manier gemachtigd zijn orders te geven aan werknemers. Hiertoe behoren de ADFA, de adjunct-directeurs van het secundair onderwijs en het kleuter-/basisonderwijs, senior technici, het hoofd van de IT-afdeling, de HR-assistent,....

Zij voeren, binnen de grenzen van hun bevoegdheden, het veiligheid- en gezondheidsbeleid op hun werkterreinen uit. De hiërarchische lijn:

- doet voorstellen en formuleert adviezen aan de directeur/SG binnen het algemene kader van het veiligheid- en gezondheidsbeheerssysteem om de veiligheid en gezondheid in de scholen voortdurend te verbeteren;
- analyseert arbeidsongevallen en -incidenten en formuleert preventieve maatregelen om herhaling van dergelijke ongevallen in de toekomst te voorkomen;
- controleert de goede werking van arbeidsmiddelen, collectieve en persoonlijke beschermings-middelen;
- wint het advies in van de SSO over aangelegenheden in verband met veiligheid en gezondheid;
- controleert of de werknemers die hun taken uitvoeren, de juiste opleiding en instructies hebben gekregen; en
- zorgt ervoor dat de werknemers de ontvangen richtlijnen, instructies, ... begrijpen en toepassen.

6.6. Medisch en paramedisch personeel

De volgende taakverdeling is gebaseerd op de praktijk in sommige scholen. Afhankelijk van de vereisten voor de functie in de verschillende ES kunnen deze taken onderling verwisselbaar zijn.

6.6.1. Schoolarts

De schoolartsen zijn opgeleide artsen. Zij zijn onder meer belast met:

- het uitvoeren van medische onderzoeken van leerlingen;
- het bijhouden van alle medische dossiers en verslagen;
- de preventie en bestrijding van overdraagbare ziekten op het schoolterrein;
- het verlenen van advies over het door de school gevoerde gezondheidsbeleid voor leerlingen; en
- het onderhouden van contacten met de plaatselijke bevoegde gezondheidsautoriteiten.

6.6.2. Schoolverpleegkundigen

De schoolverpleegkundigen zijn opgeleide beroepsbeoefenaars. Zij zijn onder meer belast met:

- het verlenen van basisgezondheidszorg aan leerlingen in geval van letsel of (acute) ziekte;
- het verstrekken van basisgezondheidszorg aan personeel in geval van ziekte of letsel;
- het toedienen van medicijnen op doktersvoorschrift;
- het organiseren van medische onderzoeken voor leerlingen in samenwerking met de schoolarts;

- het begeleiden van leerlingen naar het ziekenhuis of een ander personeelslid zoals door de school bepaald;
- het opvangen van kinderen in crisis;
- de behandeling van leerlingen met overdraagbare ziekten (bv. COVID-19, tuberculose, meningitis, ...) onder toezicht van de schoolarts of de bevoegde autoriteiten van het gastland; en
- Pedagogische en preventieve projecten zoals persoonlijke hygiëne, enz.

6.6.3. Schoolpsychologen

De schoolpsychologen zijn opgeleide beroepsbeoefenaars. Zij zijn onder meer belast met:

- het bieden van individuele interventies aan leerlingen. Het type interventie kan sterk variëren, afhankelijk van de specifieke behoefte van de leerling;
- de follow-up van gevallen van pesten;
- het opzetten van bewustmakingscampagnes; en
- pedagogische en preventieve projecten zoals anti-pesten, verslavingspreventie, seksualiteit, enz.

6.7. Werknemers

Elke werknemer moet zorgen voor zijn/haar eigen veiligheid en gezondheid en die van andere personen die zich op het schoolterrein bevinden, overeenkomstig zijn/haar mogelijkheden, bekwaamheden, capaciteiten, opleiding en de instructies van zijn/haar van zijn werkgever/hiërarchische lijn.
Voor gedetacheerd personeel geldt, overeenkomstig de wetgeving van het gastland, dezelfde wetgeving inzake veiligheid en gezondheid als voor werknemers met een lokale arbeidsovereenkomst.

Daartoe moeten de werknemers, overeenkomstig hun opleiding en de instructies van hun werkgever, de werkgever/hiërarchische lijn en/of de SSO onmiddellijk op de hoogte stellen van elke werksituatie waarvan zij redelijkerwijs kunnen aannemen dat deze een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid en de gezondheid oplevert of een tekortkoming in de beschermingsvoorzieningen vormt.

Werknemers hebben de plicht om:

- redelijke zorg te dragen voor hun eigen veiligheid en die van andere personen die door hun handelen of nalatigheden kunnen worden getroffen;
- de voor hun eigen veiligheid en gezondheid en die van anderen gegeven instructies, alsook de veiligheids- en gezondheidsprocedures na te leven;
- veiligheidsvoorzieningen en beschermende uitrusting correct te gebruiken (en ze niet buiten werking te stellen);
- onverwijld aan hun direct leidinggevende elke situatie melden waarvan zij denken dat deze gevaar kan opleveren en die zij niet zelf kunnen verhelpen;
- elk ongeval of letsel dat zich tijdens of in verband met het werk voordoet, melden; en
- veiligheid- en gezondheidsopleidingen volgen.

6.8. Uitzendkrachten

Uitzendkrachten moeten worden beschouwd als werknemers die meer risico lopen op veiligheid- en gezondheidsrisico's dan het schoolpersoneel.
Dit komt doordat uitzendkrachten niet vertrouwd zijn met de organisatie, de infrastructuur en de procedures van de school. Dit gebrek aan kennis van en ervaring met de school moet worden aangepakt door een adequate basisopleiding op het gebied van veiligheid en gezondheid aan te bieden.
De scholen zullen daarom bijzondere aandacht besteden aan deze groep werknemers.

6.9. Derden

De volgende categorieën moeten als derden worden beschouwd:

- aannemers en dienstverleners die op het schoolterrein werkzaamheden van welke aard ook verrichten, alsmede hun onderaannemers; en

- organisaties, onafhankelijk van de ES, die op het schoolterrein actief zijn, zoals de oudervereniging, het Bureau voor infrastructuur Brussel (OIB) en het Bureau voor infrastructuur Luxemburg (OIL).

Door de school ingehuurde uitzendkrachten worden niet als derden beschouwd.

De derde is wettelijk verantwoordelijk voor het beheer van de veiligheid en gezondheid van zijn eigen werknemers en voor de naleving van de toepasselijke veiligheid- en gezondheidswetgeving van het gastland.
Indien een derde met (onder)dienstverleners of (onder)aannemers werkt, wordt hij verantwoordelijk gehouden voor de naleving van de veiligheidsmaatregelen door zijn (onder)dienstverleners of (onder)aannemers.

Teneinde veiligheid- en gezondheidsrisico's op het schoolterrein te beperken, werkt de directeur, en bij volmacht de SSO, samen met derden die op het schoolterrein werkzaam zijn op het gebied van bescherming en preventie van veiligheid- en gezondheidsrisico's. De ES en de derde informeren elkaar over de respectieve risico's in verband met hun eigen activiteiten, voor zover deze de veiligheid en gezondheid van de andere partij kunnen beïnvloeden.
Op basis van deze informatie werken beide partijen samen om de nodige veiligheidsmaatregelen te ontwikkelen om de risico's op het schoolterrein te beperken.

Voor de oudervereniging, het OIB en het OIL, die reeds lang op het schoolterrein aanwezige derden zijn, zorgen de ES in de mate van het mogelijke voor het volgende:

- zorgen voor een veilig schoolterrein;
- zorgen voor een veilige infrastructuur (bijvoorbeeld brandbeveiliging, elektrische installaties, verwarming, ventilatie,...);
- zorgen voor veilig meubilair;
- zorgen voor het technische onderhoud van de veiligheidsnoodapparatuur en -infrastructuur; en
- met hen samenwerken in veiligheidskwesties waar zich wederzijdse risico's voordoen, om risicobeheersingsmaatregelen en -procedures te ontwikkelen.

Deze ondersteuning wordt alleen geboden voor de activiteiten die op het schoolterrein plaatsvinden en blijft beperkt tot de ruimten die zij gebruiken.

7. Veiligheid- en gezondheidscomité

Veiligheid- en gezondheidscomités bieden een waardevol kader voor discussie en voor gezamenlijke actie ter verbetering van de veiligheid en gezondheid in de ES en het BSG voor personeel en leerlingen op het schoolterrein. Zij komen regelmatig bijeen en inspecteren periodiek de school.

Elke ES en het BSG moeten een veiligheid- en gezondheidscomité oprichten overeenkomstig de wetgeving van het gastland. Daarom kunnen de samenstelling, de benoemingsprocedures voor de werknemersafgevaardigden, de vergaderfrequentie, enz. per gastland sterk verschillen.

De afgevaardigde werknemers mogen niet worden benadeeld vanwege hun activiteiten op het gebied van veiligheid en gezondheid.

De veiligheid- en gezondheidscomités bestaan minstens uit:

- afgevaardigden van de werknemers;
- werkgeversvertegenwoordigers; en
- veiligheid- en gezondheidsprofessionals.

De ES zorgt ervoor dat het veiligheid- en gezondheidscomité:

- voldoende wordt geïnformeerd over veiligheid- en gezondheidskwesties;
- in staat wordt gesteld de factoren die van invloed zijn op de gezondheid en de veiligheid te onderzoeken;
- aangemoedigd wordt om veiligheid- en gezondheidsmaatregelen voor te stellen;
- geraadpleegd wordt wanneer belangrijke nieuwe veiligheid- en gezondheidsmaatregelen worden overwogen en voordat zij worden uitgevoerd;
- bereid is de steun van de werknemers te zoeken voor de uitvoering van veiligheid- en gezondheidsmaatregelen;

- geraadpleegd wordt bij het plannen van wijzigingen in werkprocessen, werkinhoud of werkorganisatie die gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de directeur van de school;
- kan bijdragen aan het besluitvormingsproces binnen de organisatie met betrekking tot veiligheids- en gezondheidskwesties;
- in staat is om met de werknemers te communiceren over veiligheids- en gezondheidskwesties;
- een beroep kan doen op specialisten voor advies over specifieke veiligheid- en gezondheidsproblemen;
- beschikbaar is om advies te geven over hygiëne in de schoollokalen en over de gezondheid van kinderen in verband met het schoolleven; en
- vrij contact kan opnemen met de arbeidsinspectie.

8. Evaluatie en verslaglegging

Het is voor de ES en het BSG van essentieel belang dat de prestaties op het gebied van veiligheid en gezondheid in de loop der tijd worden gemeten om te kunnen beoordelen of het veiligheid- en gezondheidsbeheer voortdurend wordt verbeterd.

De ES en het BSG zullen dit verifiëren:
- door het monitoren van de arbeidsongevallen (zie bijlage I);
- door het monitoren van de letsels van de leerlingen (zie bijlage I);
- aan de hand van het risico- en veiligheidsregister; en
- door het monitoren van veiligheidsincidenten (zie bijlage II).

Voor de evaluatie en vergelijking van de veiligheid- en gezondheidsgegevens tussen de ES is het van essentieel belang dat de wijze waarop de gegevens aan het BSG worden gerapporteerd, wordt gestandaardiseerd. De bijlagen I en II bevatten een gedetailleerde toelichting.

De resultaten van de evaluatie moeten de ES in staat stellen de veiligheid- en gezondheidsdoelstellingen voor het volgende jaar of de volgende jaren vast te stellen.

De gegevens worden gerapporteerd aan de raad van bestuur van de school en aan de SSO van het BSG. De SSO van het BSG bundelt de gegevens over arbeidsongevallen, letsels van de leerlingen en veiligheidsincidenten. Deze gebundelde gegevens worden gedeeld met de ES. Aldus kunnen zij de ES dienen als benchmark voor de voortgang van de uitvoering/verslaglegging van het veiligheid- en gezondheidsbeleid.

9. Bekwaamheid en opleiding

9.1. Opleiding inzake veiligheid en gezondheid op het werk

Om een veilige en gezonde schoolomgeving te ontwikkelen en te handhaven is opleiding een essentieel onderdeel van het veiligheid- en gezondheidsbeheersysteem. Daarom moeten de ES hun management en werknemers een passende opleiding op het gebied van veiligheid en gezondheid bieden. Dit kan in de vorm van verspreiding van informatie en specifieke instructies in verband met hun werk.

De opleidingen zullen:
- rekening houden met de functies en capaciteiten van de verschillende categorieën werknemers;
- het bewustzijn stimuleren, kennis overdragen en de ontvangers helpen om op de juiste manier te handelen/reageren;
- elke werknemer praktische en passende instructies geven;
- worden verstrekt bij de aanwerving als onderdeel van de introductieopleiding;
- worden verstrekt in geval van overplaatsing of verandering van baan;
- worden verstrekt in geval van nieuwe of gewijzigde risico's die een actualisering van de kennis over veiligheid en gezondheid van de werknemer vereisen;

- een opfriscursus bieden om de verworven kennis te actualiseren. De periodiciteit wordt vastgesteld overeenkomstig de nationale wettelijke voorschriften van het gastland, of door de ES indien geen wettelijke periodiciteit vereist is; en
- wordt verstrekt op kosten van de ES.

De ES zien erop toe dat werknemers van derden die op het schoolterrein werkzaam zijn, daadwerkelijk passende instructies hebben ontvangen betreffende de veiligheid- en gezondheidsrisico's tijdens hun werkzaamheden op het schoolterrein.

9.2. Veiligheid- en gezondheidsopleiding voor leerlingen

Leerlingen zijn, vanwege hun leeftijd, fysiek en psychologisch nog in ontwikkeling. Naarmate leerlingen ouder worden, neemt hun vermogen om veiligheidsinstructies te begrijpen en op te volgen toe, maar er mag nooit van worden uitgegaan dat zij volledig in staat zijn om zelfstandig veiligheid- en gezondheidsinstructies te begrijpen en op te volgen, zeker niet in noodsituaties. Daarom moet tijdens de opleiding bijzondere aandacht worden besteed aan het inzicht van de leerlingen in de veiligheid- en gezondheidsvoorschriften.

Bij veiligheid- en gezondheidsopleidingen voor leerlingen moet onderscheid worden gemaakt tussen:

- Opleiding voor veiligheid- en gezondheidsrisico's die voortvloeien uit schoolactiviteiten die verband houden met het leerplan: bijvoorbeeld in laboratoria, waar leerlingen worden blootgesteld aan chemische risico's, of in een zwembad met verdrinkingsgevaar. Het is belangrijk de leerlingen de juiste veiligheidsprocedures aan te leren en hen onder permanent toezicht van gekwalificeerd onderwijzend personeel te houden; en
- Andere veiligheid- en gezondheidsrisico's die geen verband houden met het leerplan: bijvoorbeeld in noodsituaties, zoals brand, is de opleiding van leerlingen zeer beperkt (bv. brandoefeningen). In die situaties wordt verwacht dat zij de bevelen van het ES-personeel opvolgen.

Elk type veiligheid- en gezondheidsopleiding moet door de ES op de meest passende wijze worden voorbereid.

9.3. Veiligheid- en gezondheidsopleiding voor derden

Derden die op het schoolterrein actief zijn, zijn verantwoordelijk voor hun eigen veiligheidsopleiding.
De ES verstrekt veiligheidsinformatie aan derden met betrekking tot specifieke schoolgerelateerde situaties, zoals evacuatie in geval van nood, eerste hulp, enz.

9.4. Opleiding voor SSO's

De SSO's zullen worden opgeleid overeenkomstig de nationale wettelijke voorschriften van het gastland. Daarom kan de opleiding verschillen naar gelang van het gastland.
De SSO is verplicht om overeenkomstig de nationale wetgeving een bijscholing te volgen. Indien geen bijscholing vereist is, houdt de SSO zijn/haar kennis op peil. Dit kan door aansluiting bij een beroepsvereniging en deelname aan veiligheidstrainingen voor veiligheid- en gezondheidsprofessionals.

10. Veiligheid- en gezondheidsdocumentatie

Alle door de ES en het BSG uitgevoerde werkzaamheden in het algemene kader van het veiligheid- en gezondheidsbeheersysteem moeten worden gedocumenteerd.

Deze documentatie:

- beschrijft de significante veiligheid- en gezondheidsrisico's die voortvloeien uit de activiteiten van de organisatie, alsmede de maatregelen ter voorkoming en beheersing daarvan;
- bevat de procedures, instructies en andere interne veiligheid- en gezondheidsdocumenten;
- moet worden geschreven en gepresenteerd op een wijze die begrijpelijk is voor degenen die ze moeten gebruiken;
- moet periodiek worden herzien, aangepast, meegedeeld en gemakkelijk toegankelijk zijn voor alle betrokken leden van de schoolgemeenschap;
- moet een register bijhouden van werkgerelateerde letsels en beroepsziekten;

- moet verslagen bevatten van veiligheid- en gezondheidsbeoordelingen, inspecties, audits en onderzoeken naar incidenten en ongevallen;
- moet periodiek worden geëvalueerd en zal ook worden geëvalueerd na wijzigingen in processen, apparatuur, procedures of andere belangrijke veranderingen; en
- moet de procedures voor noodgevallen bevatten.

Bovenstaande lijst is niet alomvattend. Elke andere pertinente activiteit die niet in de lijst is opgenomen en die in het veiligheid- en gezondheidsbeheersysteem is ontwikkeld, moet eveneens worden gedocumenteerd.

11. Gegevensbescherming

De functionaris voor gegevensbescherming van de school is belast met het opstellen van de respectieve privacyverklaring(en), volgens de gebruikelijke structuur van de privacyverklaringen van de andere Europese scholen, waaronder:

- categorieën van verzamelde persoonsgegevens;
- doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verzameld;
- rechtsgrondslag voor de verwerking van de persoonsgegevens;
- toegang tot en delen van de verzamelde persoonsgegevens;
- bescherming en beveiliging van de persoonsgegevens;
- bewaartermijnen;
- de rechten van de betrokkenen; en
- met wie contact moet worden opgenomen in geval van een klacht.

Gegevensverwerkingsactiviteiten moeten worden geregistreerd in het register van verwerkingsactiviteiten dat beschikbaar is op het portaal van de functionaris voor gegevensbescherming.

12. Herzieningsclausule

Dit document wordt om de drie jaar door het BSG herzien.

Het kan worden herzien door de SSO van het BSG, ook op verzoek van een Europese school naar aanleiding van opgedane ervaring bij de uitvoering; of in geval van uitzonderlijke omstandigheden die de in dit document geschetste richtsnoeren in gevaar kunnen brengen of kunnen leiden tot een wijziging ervan.

De directeuren, de SSO's van de Europese scholen en het BSG kunnen te allen tijde herzieningsvoorstellen doen. Alle herzieningsvoorstellen moeten per e-mail aan de SSO van het BSG worden doorgegeven.

De SSO van het BSG zal een lijst van herzieningsvoorstellen opstellen. Deze lijst zal ter bestudering en goedkeuring worden voorgelegd aan de Secretaris-Generaal en de directeurs. Het veiligheid- en gezondheidsbeleidsdocument zal vervolgens dienovereenkomstig worden aangepast en een definitief ontwerp zal ter definitieve goedkeuring aan de directeurs van de scholen worden voorgelegd.

Bijlage 1

Indicatoren voor veiligheid en gezondheid op het werk

De berekening van deze indicatoren is gebaseerd op de door de Internationale Arbeidsorganisatie gepubliceerde normen en moet per kalenderjaar worden gerapporteerd.

Frequentiegraad van arbeidsletsels:

De frequentiegraad is een relatief getal. Deze kwantificeert het aantal arbeidsongevallen in een school of het BSG gedurende een kalenderjaar in verhouding tot het aantal gewerkte uren. De formule luidt:

$$\text{Frequentiegraad arbeidsletsels} = \frac{\text{Aantal gevallen van arbeidsletsel}}{\text{Door de werknemers in de referentiegroep gewerkte uren}} x\ 1.000.000$$

Voor de bepaling van de verschillende elementen van deze formule gelden de volgende definities:

- Referentiegroep: alle AOP, plaatselijk aangeworven personeel, onderwijzend en gedetacheerd personeel. Uitzendkrachten, aannemers, dienstverleners, oudervereniging van de Europese School, OIB, OIL en hun dienstverleners worden niet in deze referentiegroep opgenomen.
- Arbeidsletsel: elk lichamelijk letsel als gevolg van een arbeidsongeval dat leidt tot arbeidsongeschiktheid van de werknemer gedurende één dag of meer.
- Ongevallen in het woon-werkverkeer zijn echter niet in deze statistiek opgenomen.
- Gewerkte uren: alle door de werknemers gewerkte uren, inclusief overuren.

Nadere definities zijn te vinden in de woordenlijst

Ernstgraad van arbeidsletsels

De ernstgraad is relatief. Deze kwantificeert het aantal verloren dagen ten opzichte van het aantal gewerkte uren.

$$\text{Ernstgraad arbeidsletsels} = \text{x } 1.000 = \frac{\text{Aantal verloren dagen door nieuwe gevallen van arbeidsletsel}}{\text{Door de werknemers in de referentiegroep gewerkte uren}} x\ 1.000$$

Voor de bepaling van de verschillende elementen van deze formule geldt de volgende definitie:

- Het aantal door een arbeidsletsel (of arbeidsongeschiktheid) verloren dagen wordt vastgesteld door een medisch attest. Weekenddagen en feestdagen moeten bij de berekening van de duur van de afwezigheid in aanmerking worden genomen. De dag van het ongeval wordt niet meegerekend.
- In deze statistiek wordt geen rekening gehouden met dodelijke arbeidsongevallen.

Dodelijk arbeidsletsel

Het percentage dodelijke arbeidsletsels geeft het aantal dodelijke ongevallen in de organisatie gedurende het kalenderjaar aan, en wordt gerapporteerd als een absolute waarde.

Letsels bij leerlingen

De volgende gegevens worden gerapporteerd:

Frequentiegraad van letsels bij leerlingen:

De frequentiegraad kwantificeert het percentage leerlingen dat zorg nodig heeft als gevolg van een ongeval. De formule luidt:

$$\text{Frequentiegraad van leerlingen'letsel} = \frac{\text{Aantal letsels}}{\text{Aantal leerlingen}} x\ 100$$

Voor de bepaling van de verschillende elementen van deze formule gelden de volgende definities:
- Aantal leerlingen: het aantal aan het begin van het schooljaar ingeschreven leerlingen zoals vastgesteld op 15 oktober van het schooljaar.
- Letsel: alle letsels van leerlingen op het schoolterrein of tijdens schooluitstappen, waarvoor medische verzorging nodig is, ongeacht de ernst van het letsel.

Ernstgraad van ernstige letsels bij leerlingen

De ernstgraad kwantificeert het percentage leerlingen dat als gevolg van een ongeval gespecialiseerde medische zorg van een arts of een spoedgeval in een ziekenhuis nodig heeft. De formule luidt:

$$\text{Ernstgraad van ernstig leerlingen'letsel} = \frac{\text{Aantal ernstige letsels}}{\text{Aantal leerlingen}} x\ 100$$

Voor de bepaling van de verschillende elementen van deze formule geldt de volgende definitie:
- Ernstig letsel: Elk letsel waarvoor een verzekeringsclaim is vereist

Dodelijk letsel bij leerlingen

Het percentage dodelijke letsels bij leerlingen geeft het aantal dodelijke ongevallen tijdens het schooljaar aan, en wordt gerapporteerd als een absolute waarde.

Bijlage 2

Overzicht van de te melden incidenten voor het kalenderjaar:

- Aantal gevallen van brandstichting
- Aantal evacuatieoefeningen
- Aantal echte evacuaties (geen oefeningen)
- Aantal interventies door de brandweer
- Aantal elektrische ongevallen
- Aantal ongevallen door chemische gevaren in de klas (inclusief leerlingen en onderwijzend personeel)
- Aantal ongevallen door chemische gevaren (alle overige)
- Aantal gaslekken

Woordenlijst

Ergonomie: Ergonomie is het proces waarbij werkplekken, producten en systemen zo worden ontworpen of ingericht dat ze passen bij de mensen die ze gebruiken.

Arbeidsongeval: een onverwachte en ongeplande gebeurtenis, met inbegrip van geweld, die voortvloeit uit of verband houdt met het werk en die voor een of meer werknemers persoonlijk letsel, een ziekte of de dood tot gevolg heeft. Ongevallen tijdens reizen, vervoer of wegverkeer waarbij werknemers gewond raken en die voortvloeien uit of in verband met het werk (dat wil zeggen tijdens het uitoefenen van een economische activiteit, op het werk of in de uitoefening van de activiteiten van de werkgever) worden als arbeidsongevallen beschouwd. Ongevallen in het woon-werkverkeer echter niet.

Gezondheid op het werk: het bevorderen en handhaven van de hoogste graad van lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn van de werknemers in alle beroepen, door afwijkingen van de gezondheid te voorkomen, risico's te beheersen en het werk aan de mensen en de mensen aan hun werk aan te passen

Arbeidshygiëne: de praktijk van het identificeren van chemische, fysische en biologische agentia op de werkplek die ziekte of ongemak kunnen veroorzaken, van het beoordelen van de risico's in verband met de blootstelling aan deze agentia en van risicobeheersing om schadelijke gevolgen voor de gezondheid op lange en korte termijn te voorkomen.

Beroepsletsel: persoonlijk letsel, ziekte of overlijden ten gevolge van een arbeidsongeval. Een geval van arbeidsletsel is het geval waarin één werknemer één arbeidsletsel oploopt als gevolg van een arbeidsongeval (één werknemer kan meerdere arbeidsletsels oplopen). Een arbeidsongeval kan dodelijk zijn (indien het overlijden binnen een jaar na de dag van het arbeidsongeval plaatsvond) of niet-dodelijk met verlies van arbeidstijd.

Beroepsziekte: een ziekte die is opgelopen als gevolg van langdurige blootstelling aan risicofactoren die voortvloeien uit beroepsactiviteiten.

Psychosociale aspecten: de beroepsrisico's die psychologische en eventueel fysieke schade bij werknemers kunnen veroorzaken. Zij kunnen ook gevolgen hebben voor de veiligheid op de werkplek en het goed functioneren van de organisatie.

Arbeidsongeschiktheid: de ongeschiktheid van een slachtoffer, als gevolg van een arbeidsongeval, om de normale werkzaamheden te verrichten in de functie of het ambt dat hij ten tijde van het arbeidsongeval bekleedde. Arbeidsongeschiktheid kan tijdelijk of blijvend zijn.